

uitgedacht, om mensen te winnen voor bepaalde gedachten, een apparaat, dat ook den apostel ten dienste stond. En dat heeft hij niet één keer gedaan, maar dat heeft hij altijd gedaan. Prof. Grosheide zegt dan ook: „juist door de volheid der uitdrukking (ik kwam om het getuigenis Gods te spreken) wordt te kennen gegeven dat Paulus met dit bepaalde doel te Corinthe kwam, het dadelijk begon na te jagen en er getrouw aan bleef”. Zoo is de apostel der heidenen de heidenwereld ingegaan met het evangelie, dat ook voor de heidenen was.

Men heeft wel gezegd, dat de apostel juist te Corinthe van methode is veranderd, omdat zijn methode van prediking te Athene mislukt was, en de apostel na deze mislukking zich opnieuw bezonnen heeft over de methode en besloten heeft het evangelie op deze wijze te Corinthe te prediken, namelijk geheel vrij van woorden der menselijke wijsheid. De apostel zou dan na Athene een nieuwe methode gezocht hebben. Maar hier is mee beslissend, hoe het tweede vers geëxegeseerd wordt.

Maar hierover in een volgend artikel.

H.

v. d. B.

UIT DE SCHRIFT

De heiligmaking der wereld.

Te dien dage zal op de bellen der paarden staan: DE HEILIGHEID DES HEEREN.
Zacharia 14:20 a.

Als Zacharia in onze dagen had geleefd, en in onze begrippen de gedachte tot uitdrukking had moeten brengen, welke in den tekst vervat is — dan zou een „Kerk en Vrede”-man, of een Gereformeerde C. D. U.-er achterover vallen van ontzetting.

Immers, dan zou de profeet geschreven hebben zoiets als: op de loopen der kanonnen zal te dien dage staan: „Heilig den HEERE!” (gelijk in het oorspronkelijk staat).

De hovenbedeelde mensen zouden dat natuurlijk heel goddeloos van dien profeet Zacharia gevonden hebben —

maar zoiets bedoelde de man toch — bedoelde dus ook de Heilige Geest, Die mede door dezen Zijn dienst knecht sprak.

Want als er voor Israël iets profaan¹⁾ was, dan was het het paard. Dat kenden zij niet als huisdier; het werd niet gebruikt in het maatschappelijk leven; het was voor hen, evenals voor de andere Oostersche volken, een oorlogsdier; de verpersoonlijking van het krijgsgeweld. (Denk aan de prachtige beschrijving, welke Job er van geeft.)

De kop van zulk een strijdros was voorzien van rinkelende bellen, eenzijdig om 't paard aan te vuren, anderzijds om den vijand schrik in te boezemen, vooral wanneer men met een heelen troep in galop kwam aanstormen.

Welnu: „te dien dage zal op de bellen der paarden staan: „Heilig den HEERE!”

„Te dien dage” — we kunnen dat hier niet breed betoogen, maar zeggen alléén, dat Zacharia hier de toekomst van het Godsrijk beschrijft in vormen, ontleend aan de schaduwachtige bedeeeling van het Oude Verbond, en dat deze beschrijving niet slechts naar een werkelijkheid heenwijst, welke aanvangt met den jongsten dag, doch wel zeer zeker geldt héél de Nieuwtestamentische periode. (Zie Ridderbos, Korte Verklaring i.v.)

Te dien dage zal alles te Jeruzalem den HEERE gewijd zijn: niet alleen de sprengbekkens bij het altaar, ook de potten in den Tempelvoorhof — niet alleen het vaatwerk, dat in den Tempel gebruikt werd, maar alle potten in Jeruzalem en in heel Juda.

Ja, zelfs op de bellen der paarden (in onze taal dus: op de loopen der mitrailleurs) zal staan... wat?

hetzelfde, dat stond op den gouden band, welke met een hemelsblauw lint moest worden bevestigd aan de voorzijde van den hoogepriesterlijken hoed.

O, hoe blinkt hierin de heerlijkheid der Nieuwe Bedeeeling (de Bedeeeling van den Pinkster-Geest) ver uit boven die der Oude (en deze was al zoo heerlijk!)

Want onder Israël was 't zóó: God wilde Zijn Kerk in de oudheid leeren, dat het geen geringe zaak was, om van onheilige zondaren tot heilige kinderen Gods gemaakt te worden —

en daarom trok de HEERE onder Zijn volk verschillende kringen van heiligheid.

Héél Kanaän was heilige grond, maar de heiligste bodem was de Sionsberg, waarop Jeruzalem lag — en in de stad des Allerhoogsten was het Tempelplateau weer heiliger — en in het Tempelkomplex was er die klimax van den voorhof naar het Allerheiligste.

Met het volk was het al niet anders: héél 't volk behoorde den HEERE toe, maar die in het ambt stonden waren heiliger — en ook onder hen waren er graden: de priesters waren heiliger dan de

levieten, en onder de priesters was de heiligste van allen de hoogepriester, de eenige onder het gansche volk, die de inscriptie dragen mocht! „heilig den HEERE!”

Maar — als de Pinkster-Geest Zich uitstort, over alle vleesch —

dan gelden geen grenzen meer noch graden, geen afstanden noch staketsels — dan vallen alle scheidingslijnen weg en alle kringen daartoe — dan vliegen alle Tempeldeuren open, en wordt het voorhangsel gescheurd —

dan wordt de Kerk: „een koninklijk priesterschap, een heilig volk!”

Ieder kind van God draagt het stempel: „Heilig den HEERE!”

Wat?

Ja, dat is de rijkdom der Nieuwe Bedeeeling: de Pinkster-Geest is niet alleen Reformatie der Kerk, doch ook Herschepper der wereld, en daarom strijdt Hij in een worsteling, waarin het vonkt en knettert over de aarde, om het gansche wereldleven op te eischen voor den HEERE!

Zelfs op de bellen der paarden, oorlogswerktuigen, die de goddelooze mensch heel gemakkelijk kan misbruiken, n.l. wanneer hij het geweld wil doen triomfeeren over het recht, zal staan: „heilig den HEERE!”

Niets zal meer „profaan” zijn.

Neen, Barth en Brunner, het horizontale vlak van het wereldleven is niet als volslagen-zondig zoo profaan, dat de vertikale openbaring Gods er geen betekenis voor heeft, en dat er van Christelijke aktie, zoowel in het staatkundig als in het maatschappelijk leven, niets terecht komt.

Waar men leeft met den Pinkster-Geest, daar wordt het gansche leven GODS DIENST — daar schrijven Gods kinderen dat „Heilig den HEERE!” niet maar op hun bijbel en psalmboek, hun kerkgebouwen en kansels, hun doopvont en avondmaalsdisch, maar ook op de pen, waarmee zij hun rekening schrijven of hun litteraire kopie, op de weegschaal, waarmee zij hun klanten het bestelde afwegen, op de ploegschaar, met welke zij de vette aarde openrijten.

Alles wordt den HEERE heilig: gezin en school, akkerwerk en markt, pers en universiteit — alle arbeid, waar dan ook: huis of leslokaal, keuken of kazerne, kollege-zaal of raadkamer, veld of zee, wordt dienst van God.

Want de Geest, de Pinkster-Geest, is uitgestort over alle vleesch — en daarom ziet het geloof dat wonder van de heiligmaking der wereld: bellen met een inscriptie: HEILIG DEN HEERE!
J. SMELIK.

KERKELIJK LEVEN

Respect voor meerdere vergaderingen. (II.) (Slot.)

Ons voorgaande artikel wees er op, dat de „meerdere vergadering” nimmer als „deus ex machina” fungeeren mag, ook niet voor onze verbeelding. Toetsing van haar besluiten is plicht, en ook een in de vrije samenleving van het kerkverband vooraf bedongen recht.

Vandaar dan ook, dat in den laatste tijd onder ons tegen elke valsche vereering van synodale vergaderingen in zekeren zin een waarschuwingseis in werking is gesteld, met name in de periodieke vraag om een andere werkwijze onzer synodes. Persoonlijk geloof ik, dat voor een dergelijk verlangen alleszins reden is. Maar ik vrees, dat er meer te veranderen is dan over het algemeen toegegeven wordt, en in discussie wordt gebracht. Want, zonder ook maar iets af te willen dingen op den grooten ernst, waarmee in de commissies der synode gewerkt wordt, in vergaderingen, die meermalen uiterst afmattend zijn, vragen we ons toch af of niet bij de bestaande regeling zeer veel aan de beslissing der volle synode wordt overgelaten, dat toch feitelijk in haar plenaire zitting op het bepaalde moment, waarin het tot stemming komt, nog niet afgehandeld heeft kunnen worden.

Verschillende oorzaken kunnen hier optreden.

Een tuchtwastie, van de zijde van bezwaardere voorgelegd aan de synode, komt b.v. in de vergadering eener commissie der synode. Deze commissie doet haar best, studeert ijverig, verdient allen lof, en komt tenslotte tot de vaststelling van een rapport, dat in volle vergadering wordt voorgelezen. Daar beginnen o.i. vaak de moeilijkheden. Stel, men heeft bezwaren tegen de conclusies van het rapport, of men heeft aangaande de zaak-in-geding de beschikking over enkele, maar niet over alle gegevens, of, stel, er is een tegenrapport van een minderheid, hoe zal men dan stemmen? De stukken kwamen in de commissie lang niet allen leden onder de oogen, en in de synode is het percentage van wie ze konden inzien (van bestudeeren is heelemaal geen sprake, als men tot 's avonds laat met allerlei werk bezet is) nog veel kleiner. Toch moet gestemd worden; in elke stem ligt evenwel een flinke dosis „vertrouwen” uitgesproken. Maar het eigen oordeel staat dan op veel lager percentage. Dat ligt niet aan de personen, doch aan het systeem.

Of — om een ander voorbeeld te kiezen — stel, een hoogleeraar moet benoemd worden, en er is over de

vraag van de wenschelijkheid van een bepaald persoon verschil van meening. Hoeveel onder hen, die moeten stemmen, kunnen zelfstandig over het pro en contra oordeelen. Ze moeten varen op het kompas van anderen; tenzij ze den moed hebben, zich tot 'n keuze incompetent te verklaren. En bij het varen op eens anders kompas legt uiteraard menige factor gewicht in de schaal, die met het onderwerp in 't kwestie niets heeft uit te staan. Het zwaartepunt wordt zoo weer feitelijk verplaatst naar de kleinere colleges, die in een dergelijke aangelegenheid van praeadvies hebben te dienen. In zulke colleges evenwel kan één stem meer of minder de weegschaal laten doorslaan. Komt er langs dezen weg in een synodale vergadering onrijpe beslissingen, dan ligt dit weer niet aan de personen, doch aan het systeem.

De voorbeelden zijn losweg gegrepen, maar ze zijn, voor wie hun symptomatisch karakter erkent, voldoende om te bewijzen, dat bij de bestaande werkwijze onzer synodes respect voor den goeden wil der personen nog volstrekt niet insluit respect voor het gevolgde werksysteem. Critiek op dit systeem — en ze is vrij algemeen, al concludeeren niet allen gelijkelijk — stelt de critiek op bepaalde besluiten als waarschijnlijk vóórlop.

Want — ons systeem van werken is van de grootste betekenis voor de beantwoording der vraag, of wij na volbrachten arbeid nu ook mogen gelooven, dat de belofte van de leiding des Geestes aan ons vervuld is.

Over die leiding des Heiligen Geestes kan men soms vreemde beschouwingen het woord hooren nemen. Velen meenen, dat juist kerkelijke institutionele vergaderingen bijzonder de belofte van den Heiligen Geest en van diens leiding hebben ontvangen. Speciaal kerkelijke, in onderscheiding dan van niet-kerkelijke bijeenkomsten, zouden in die bijzondere gunst deelen. Vandaar, dat zij het geen oogenblik vreemd vinden, als in een politieke, een sociale, een wetenschappelijke werkgemeenschap de meeningen botsen, en blijven botsen, maar in de kerk zoo iets verschrikkelijk achten. Want aan de kerk is toch de leiding des Heiligen Geestes toegezegd? En wat op een kerkelijke vergadering besloten is, dat moet dus verder zonder critiek aanvaard worden?

Soortgelijke redeneering evenwel komt mij vrij gevaarlijk voor.

Gevaarlijk, allereerst wegens het verkeerde kerkbegrip, dat er achter liggen moet. Zeker, aan Gods verbonds-volk zijn groote beloften gegeven; maar dat volk is breder dan het kerkelijk instituut. Al kan ik niet met hen meegaan, die b.v. den christelijken staat ook tot de kerk rekenen, ik zou toch evenmin willen beweren, dat beloften, die Gods volk toekomen, speciaal het kerkelijk instituut regardeeren, met terzijde stelling, of zelfs maar achterop plaatsing van de niet-kerkelijke-institutionele werkgemeenschappen in het koninkrijk der hemelen. Leiding des Geestes is over heel de linie aan al Gods volk beloofd; ook als zij, die in de kerk door het Woord en den Geest Gods als „mensen Gods” geboren zijn, nu verder uitgaan naar de politiek, het sociaal-economisch leven, de wetenschap, en wat dies meer zij. Al wat op dit gebied christelijk vergaderd wordt, staat onder de verbondsbeloften van leiding des Geestes. Het canoniseeren, speciaal van kerkelijk-institutionele vergaderingen, ligt in de roomsche lijn.

En — zie daar de tweede reden waarom zulk redeneeren gevaarlijk is — aan Gods volk is de leiding des Heiligen Geestes, en de geloofszekerheid dienaangaande, niet toegezegd in een eenzijdig, doch in een tweezijdig verbond. Dat wil zeggen: de Heere heeft ons de belofte gegeven in onlosmakelijk verband met Zijn eisch. Wij kunnen de trouw verbreken, in de liefde verkouden, we kunnen in partijschap elkaar zonden verwijten, die we zelf doen of waaraan we in eigen allernaasten kring door ons stilzwijgen en toezien mede schuldig worden, wij kunnen te lui worden om naar argumenten te luisteren, of ze schikken en ploofen al naar gelang we een bepaald doel bereiken willen. Zulke zonden zijn niet alleen mogelijk, ze zijn werkelijk. Ze hebben heele perioden van de kerkgeschiedenis verduisterd en vergiftigd. En in zulke perioden komt over de kerk het oordeel der verharding, der geestelijke verlatenheid tot ongestelijke „leiding” en tot valsche diplomatie, de nieuwtestamentische verbondswraak, die sommigen, merkwaardigerwijze, onder de onmogelijkheden rangschikken, maar die toch bestaat, tenzij men een verbondskring van uitverkorenen binnen de kerk zich denkt: het „kerkje in de kerk”.

Waarom we dit opmerken? Niet, om toestanden der kerk, doch om houdingen van sommige kerkmensen te laken. Niet om een of andere meerdere vergadering, doch om een valsche „respect” voor zulke vergadering af te keuren. Hebben wij bezwaar tegen konkrete beslissingen van een bepaalde meerdere vergadering, dan zullen wij dat ook wel konkeet, met bepaalde aanwijzing van de quaestieuze punten, moeten zeggen. Maar dan mogen anderen niet de aandacht van dat konkrete punt afleiden door generaliseeren over „kerkelijke vergaderingen”, die toch respect verdienen? Dat laatste weten we ook wel; en juist omdat dat zoo is, moet in het belang der komende vergaderingen gewaakt worden tegen verkeerde tendenzen of effecten der voorafgegane. Natuurlijk onder erkenning, dat God de geschiedenis leidt, en dat ieder daarmee te rekenen heeft, als hij staat voor „gedane zaken”. Maar dan tevens onder gelijktijdige erkenning, dat wij allen elk oogenblik gebonden zijn, niet aan „den verborgen”, doch aan „den geopenbaarden wil” des Heeren. Met

wat wij c
ieder ooge

Respect
dat is van
ring nee
kerk te
beloofd,
en Hij h
zeven gem
Hij ooit g
de kerk-
conven
het schrik
uit het an
contra-p
der kerk
Respect
derhalve
hebben v
kerkelijke
„mindere”
beven vo
Als in
wordt den
bij 'theem
den volgc
eenzucht,
dachte v
dragers, C
alleen, er
(hoe wor
is soms r
kortom, a
is, dan h
zonder bl
gaderinge
zwakhede
immers in
En zoo
kerkelijke
kerk betr
stellen in
kerk. 't Is
wilt opkl
kwesties
zoo „gepr
keerde, te
dat hersta
pers niet
bleef), in
ja, er mo
moesten
gezet? Ge
dan tegel
sommige
„praten”
van acht)
meer ges
vraag bo
plaatst lo
niet onbe
toch nimm
vaatje sy
golven de
moet eers
gebeuren,
gadering
kerk prob
agendum
zich inlat
haar mog
Respect
is slechts
ringen.
hillijk is
dat ze zell
omdat de
werk. La
voor Gods
niet begin
hun ambt
gezinnen,
de consci
al wat d
vergaderin
baar wil
deel. Laat
praten, on
te schenk
menteerer
van haar
„wantrou
de feite
Laat ze ni
van een v
argumente
kerk leid
in volle g
En als
gaderinge
kerkelijke
namelijk
Zijn werk
vergaderin
dere verg
werken in
die aan k

1) Profaan is afgeleid van pro fanum = vóór het heiligdom, dus: ongewijd.